

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

new Hirlap

...minden nap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDERE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 38
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Védelemmel nem nyernek háborút

A címe a Kernan ezredes tollából származó könyvnek, amely négy nappal Szingapur esete után jelent meg Amerikában. A könyvet nyomban száz- és százezer példányszámban vásárolta a közönség, címe pedig közzétételét követelte és rengeteg levél érkezett Washingtonba, melyek ezt a sztratégiát sürgetve. A kongresszus természetesen nem voltak elragadtatva ettől a kezeltől és követelték a kormánytól, hogy igyekezzék elfojtani ezeket a szenvedélyes hangulatkitöréseket, amelyek könnyen támaszthatnak valóságos behatást.

Mit mond az említett könyv szerzője, mi volt az, ami úgy fejpaprikázta a hangulatot az amerikai közvéleményben? Kernan ezredes úgy véli, hogy a tengeri felszültség nem elégséges, ha az ellenség megfelelő hadiállással rendelkezik, valamint a hadsereg és a polgárság elmezéséről maradéktalanul tud gondoskodni. A háborút azonban csak az tudja megnyerni, aki a leghatalmasabb szárazföldi hadsereggel rendelkezik. Kernan ezredes nem pusztán ellenvetéseit mondja el, hanem megmondja azt is, miképpen cselekedne ő, ha rábíznák a háború irányítását. Az ő nézete szerint igazi eredményt a világháborúban csak úgy lehet elérni, ha a japánokat, mégpedig még 1942-ben, magában Japánban támadják meg. Kernan, könyvének megjelenése után csakhamar beszédet tartott a rádióban és felszólította hallgatóit, hogy kövessék mindazt, amit mond, a térképen. A közönség valóban nagy gyönyörűséggel vette tudomásul az elmondottakat, annál jobban megnyúlt azonban a tisztek és egyéb szakértők arcra, akik tudták, hogy ilyen iránti vállalkozáshoz egészen más katonai erők szükségessé válnak, mint a milyenek rendelkezésre állnak.

Körülbelül egy hónapig tartott, míg Kernan azután Baldwin katonai szakíró tollából megkapta a feleletet. Baldwin méltányolta és elfogadta a támadó sztratégia taktikáját, de annak kivételi lehetőségeivel szemben már négy kétfelét támasztott, sőt egyszerűen megdöntötte a támadó hadiállásról való gondolatlanul vakmerő-huszárruhának minősítette Kernan elgondolásait. Szerepelt a különböző offenzívák válfajai között egy kétszázezer emberrel Olaszország ellen indítandó roham is. Ez a szám nagyon is kicsiny a siker reményével kezegető partraszálláshoz. Ott sőtjék azonban a hátterben a hajótér kérdése is. A New York Times azonnal megírta, hogy távolról sem áll annyi hajó rendelkezésre, amennyi szükséges volna egy ilyen általános támadó hadjárat megindítására, nem is beszélve arról, hogy csak ebben az esetben kezdenék meg igazában az egyesült olasz és német buvárhajók pusztító munkáját.

A közvélemény azonban edes keveset törődött ilyen borús szkevelményekkel, azt elsősorban a könyv írójának ékesszólása ragadta meg. Igaz viszont, hogy hivatalos helyről is elhangzottak biztató ígéretek. Kernan könyvének megjelenése után Simson hadügyminiszter azonnal kijelentette, hogy csakhamar megkezdik az Egyesült Államok haderejének támadó hadjáratra való kiképzését. Sőt március hó első napjaiban hivatalos közlemény jelent meg, hogy az angol-szász szövetségesek offenzívája csakhamar megindul, egyelőre még nem közzétett helyen. Április hónapban már egy támaszról szólt a beszélt uton-utfélen. A közvélemény természetéről beszéltek uton-utfélen. A közvélemény természetéről beszéltek uton-utfélen. A közvélemény természetéről beszéltek uton-utfélen.

Angliában nemigen korlátozták fel a partraszállás gondolatát. Az amerikai megbízottak azt a felvilágosítást kapták, hogy még nem áll expedíció céljára elegendő hajótér rendelkezésre. Már pedig a dűnkirchény visszavonulás tapasztalatain okulva még egy sikerült partraszállás sem hozna igazi győzelmet, mert az elkerülhetetlen hajótér-vesztéses következtében a szigetország az éhhalálnak volna kitéve. Igaz, hogy ennek a hivatalos angol állásfoglalásnak igen nagy ellenzéke volt. Ezek védelmi betegségek gonyolták a kormány habozó politikáját. Ezek után az amerikai kiküldöttek igen borús hangulatban tértek vissza tengerentúli hazájukba, ahol kijelentették, hogy sajnos a két angol-szász szövetségesnek még most sem sikerült közös nevezőre jutni a háborús vonalvezetését illetően.

Azóta sokszor történik hivatkozás Kernan könyvének utolsó fejezetére. Ez pedig így szól: "Mégpedig nem fogjuk befejezni a siker reményével ezt a háborút, míg nem

támad egy olyan vezérszemélyiség, aki csak a támadó háborút tartja szem előtt, tekintet nélkül kongresszusokra, megbeszélésekre és egyéb körülményekre. Ennek a vezérszemélyiségnek a hatalom teljességét kell bírnia, hogy a saját felelősségére rendelkezhesék a teljes szövetséges

hadsereggel. Ugyátszük azonban, hogy ilyen kivételes egyéniséggel még mai napig sem rendelkeznek a szövetségesek, mert a támadó háború mindmáig csak óhaj maradt és semmi jel sem mutatja, hogy a közeljövőben az be következne.

Pétain rádiószózata a francia néphez:

A régi módszerekkel Franciaországot nem lehet megmenteni

Vichyből jelenti a Rador: Tegnap volt két éves fordulója annak, hogy Pétain tábornagy a francia állam élére állott. Ebből az alkalomból a marsall rádióbeszédet intézett a francia néphez és utalt a két év előtt elhangzott figyelmeztetéseire, amelyeket azóta többször is megismételt. Ujból hangoztatta Pétain, hogy Franciaország újjáépítésének útja hosszú és nehéz lesz.

— Ma sem beszélhetek másképpen — mondotta. Két év leforgása alatt beigazolódtott, hogy az akkor hozott határozatok helytállóak és elkerülhetetlenek voltak.

Természetes, hogy a kormánynak sok nehézséggel kell még megküzdnie és érthető a lakosság türelmetlensége is, de a régi módszerekkel már nem lehet Franciaországot megmenteni. Szerencsétlenségére nem mindegyik francia volt olyan helyzetben, hogy a roaháruló óriási kötelességeknek megfelelhessen. Nem veszem el azonban a reményt — mondotta a francia államfő — és meggyőződésem az, hogy Franciaország megtalálja önmagát és megőri újászületését. Végül fegyelmet magatartásra és áldozatosságra hívta fel a francia népet.

Német és román csapatok a Szebasztopol ellen folyó harcokban újabb nagy előrehaladást tettek

A Német Távirati Iroda katonai szakértőjének jelentése szerint az afrikai hadszíntéren a nyolcadik angol hadsereg hatalmas vereséget szenvedett. Az olasz és német csapatok a tengerpart elérésével olyan hadműveletet hajtottak végre, melyet az angol parancsnok lehetetlennek tartott, különben idejében visszavonna volna a most elvágott és körülkerített csapatrészeket. Ezzel megkezdődött a marmarikai hadjárat negyedik szakasza.

Rommel csapatai most kelet felé haladnak előre és folytonos támadások közepette üldözik a megvert ellenséget. Rommel célja ezzel a májusban kezdődött offenzívával az volt, hogy megelőzze az angolok támadási terveinek végrehajtását. Ez teljes mértékben sikerült is. Az afrikai német csapatok ez alkalommal egészen új fegyvereket használtak, melyek meglepték az ellenséget. Igen nagy jelentősége van annak a körülménynek, hogy elfoglalták és teljesen szétrombolták egy páncéloskocsi-javitóműhelyt, melyet az angolok a front mögött rendeztek be. Ezzel arra kényszerülnek, hogy a megromlott páncélosokat Egyiptomba küldjék javításra és így hosszú időn át nem vehetik újra harcra.

Anglia utánpótlását az afrikai csapatok részére a német és olasz légierő a tengeren tönkre verte. Északafrika Anglia számára egyre nyitabb sebbé válik, melyen át elfolyik vére. Rommel megtanította az angolokat arra, hogy a második arcvonal Afrikában van és azt nem kell másutt keresniük.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállásnak szerdán délen kiadott legújabb jelentése szerint német és román csapatok a szebasztopoli erődítmények elleni harcban újabb előrehaladást tettek. A betörési helyeket kiszélesítették és mélyen benyomultak az ellenséges állásokba. Makacs és elkésredett harcok után elfoglalták a Szibéria nevű erődöt. Ezeket a harcokat a német légierő hatáson támogatta.

A keleti arcvonalon észak és középső szakaszán szétszórta ellenséges csoportokat megsemmisítettek. Az Ilmen-tótól délkeletre a bolsevisták támadásait visszautasították.

A wolchowi szakaszon a bolsevisták makacs támadásokat intéztek, de ezek nem jártak eredménnyel. Az Ilmen-tótól délkeletre és Wolchow környékén súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek.

A légierő a Jeges-tengeren elsüllyesztett egy háromezer tonnás ellenséges kereskedelmi hajót.

Északafrikában az ellenségnek minden kitérésre kísérlete a német és olasz gyűrűből, meghiusult. Az utóbbi napokban itt határozott foglyot ejtettek, 224 páncélost, 35 ágyút és 500 tehergépkocsit zsákmányoltak vagy megsemmisítettek. A német és olasz csapatok tegnap újabb jól megerősített állásokat foglaltak el. Légiharcokban az angolok huszonegy gépet veszítettek.

Német repülők Anglia déli partjainál három ellenséges kereskedelmi hajót bombatalálatokkal megromgáltak. Ezenkívül Brighton és Portland hadicélpontjait bombázták.

Angol gének Nyugatnémetország felett bombákat kísértek meg ledobni. Ezek közül kilenc angol gépet leltek.

Eredménytelen szovjet ellentámadások

A kelet fronton Szebasztopol körül elkésredett harcok folynak. A német és szövetséges csapatok sok ellenséges erődöt szétromboltak és egyre szorosabbá fonják az ostromgyűrűt a bolsevisták utolsó krími támaszpontja körül. A szovjet csapatok kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek, ellentámadásokat indítottak, amelyek azonban véresen összeomlottak. A szebasztopoli szovjet csapatok tehermentesítése érdekében a bolsevisták a Krim-félszigeten három eredménytelen partraszállási kísérletet hajtottak végre, míg június 16-án Kercs félszigetén akartak partra-

tottak, amelyek azonban véresen összeomlottak. A szebasztopoli szovjet csapatok tehermentesítése érdekében a bolsevisták a Krim-félszigeten három eredménytelen partraszállási kísérletet hajtottak végre, míg június 16-án Kercs félszigetén akartak partra-

szállni. Hajnalban hat kisebb szovjet hajó közeledett a partok felé, de a német partvédő tüzérség résen volt és nyomban megindította a tüzet. Öt hajót a tüzérség visszatérésre kényszerített, míg a hatodik hajót elsüllyesztette.

A bolsevisták a Donecz-szakaszon is ellentámadást kíséreltek meg. Szovjet egységek a talajmenti köd védelme alatt át akartak kelni a Donecz-folyón, de ezeket

nagy részét visszavetették, mielőtt még a folyót elértek volna, azokat a kisebb szovjet csapatokat pedig, amelyeknek

Tíz brit hadihajót és hat kereskedelmi gőzöst süllyesztettek el a Földközi-tengeren

Nagy sikert ért el a német légiő és haditengerészlet a Földközi-tengeren is. Erről a német véderő főparancsnoksága rendkívüli jelentésben számolt be. Észlelt a német légiő és haditengerészlet egységei az olasz légiővel és haditengerészlettel együttműködve újabb súlyos csapást mértek a brit flottára és ellátási hajózásra. Egy Alexandriából kifutott brit hajókaravánból június 13 és 15-ike között

elsüllyesztettek négy cirkálót és négy torpedórombolót, két órhajót és hat kereskedelmi gőzöst összesen 56.000 tonna ürtartalommal.

Ezenkívül egy torpedórombolót és nyolc kereskedelmi hajót torpedótalálattal megrongáltak, úgy, hogy elvesztésükkel számolni lehet. Hat hadihajót és hat kereskedelmi hajót bombatalálatok érték.

A hajókaraván védelmére harcra bocsátko-

Az angolok cserbenhagyták az erőd védőit

Az északafrikai harctérről naponta érkeznek újabb hírek a tengelyhatalmak csapatainak győzelméről. Rommel tábornok egységei az olasz csapatokkal együttműködve gyors iramban törnek előre és egymásután semmisítik meg az ellenséges seregeket. Az újabb sikerekkel egyidőben most már részletes jelentések érkeztek arról is:

hogyan hagyta cserben az angol légiő a tengelyhatalmak csapatai által elfoglalt Bir Hacheim de gaullista védőit.

A Rádor berlini jelentése szerint a Bir Hacheim körüli harcokban elfogott degaullisták egyhanguan kijelentték, hogy az angol repülő a legválságosabb órákban hagyták el az erődítmény védőit. Az ellentállás utolsó napján amikor a német zuhanórepülőkbombázópárral árasztották el az erődöt és az olasz repülő a külső erődvonalat bombázták, a degaullisták parancsnoksága

kétségbeesett segélykérést intézett az angol repülőkhöz.

Robert Marceau francia hadnagy, aki hadifogságba került erről a következőket mondotta:

— Jelen voltam, amikor a segélykérésre megérkezett a britek válasza. A brit légiő parancsnoksága

A német páncélosok hatalmas fölénye

A Bir Hacheim körül folyó harcokban különben számos modern amerikai páncélosok került a tengelyhatalmak csapatainak birtokába. Ezek a tankok részben megsemmisültek, részben pedig legénységük elhagyta azokat. Erre vonatkozólag Durant Alfred tankvezető, aki ugyancsak hadifogságba került, ezeket mondotta:

— A hetedik páncélos hadosztályhoz tartoztam és nekünk azt mondták, hogy a németek francia tankokat használnak, amelyek messze attól maradnak az új és modern angol és amerikai páncélosoknál. Ezzel a mesével küldtek bennünket harcra, de hama-

A fürdővendégek ezreinek szemeláttára torpedózták meg két amerikai hajót

Newyorkból jelenti a Rádor: A Havas-OFI-ügynökség közli, hogy a tengelyhatalmak egyik tengereláttjárója Északamerika keleti partjainál, egy fürdőhely közvetlen közelében elsüllyesztett két amerikai hajót. A hajók megtorpedozása a több ezer főnyi fürdővendég szemeláttára történt. Több amerikai harci repülőgépet, egy kisebb kormányozható léghajót és az amerikai hadiflotta mintegy hat egysége üldözöbe vette a buvárnaszádát és víz alatt robbanó bombákkal támadták. A buvárnaszád sorsa nem ismeretes.

A TENGELYHATALMAK BUVÁRNÁSZÁDAI ÚJABB HAT HAJÓT SÜLLESTETEK EL

Buenos Airesből jelenti a Rádor: Az északamerikai tengerügyi hivatal közölte, hogy a tengelyhatalmak buvárnaszádai az Atlanti-óceánon ismét elsüllyesztettek hat kereskedelmi hajót, amelyek közül három amerikai, egy angol, egy panamai volt, míg a hatodik norvég hajó volt, amely amerikai szolgálatban állott.

sikerült megvetniük lábukat a folyó nyugati partján, rövid harc után

teljesen megsemmisítették.

BRIT VILLANYGYAR BOMBÁZÁSA

A német légiő nemcsak a keleti fronton veszi ki részét a harcokból, hanem nyugaton is folytatja az Anglia elleni hadműveleteit. Könnyű német harci repülőgépek legutóbb Brighton angliai város közelében egy villamosművet bombáztak kitűnő eredménnyel. A támadás nyomán számos robbanást figyeltek meg. A német repülő veszteség nélkül tértek vissza támaszpontjukra.

zött ellenséges gépek közül harminchármat lelőttek.

A német légiő vesztesége tíz repülőgép volt. A hajókaraván maradványa sietve visszafordult Alexandriába.

SIVATAGI ERŐDÍTMÉNYEK ELFOGLALÁSA

Marmarikában még folyik a csata. A Tobrukot nyugatra körülzárt angol csapatok kitörést kíséreltek meg, de ez megghiúsult. A német csapatok sok hadifoglyot ejtettek és számos páncéloskocsit zsákmányoltak vagy megsemmisítettek. Tobruktól délre is heves harcok voltak, amelyek során a német csapatok

sok sivatagi erődítményt elfoglaltak.

Ezeket az állásokat indiai csapatok védelmezték. Ott a hadifoglyok száma nyolcszáz volt, ezenkívül sok ágyú zsákmányoltak.

közölte velünk, hogy tanulmányozza a Bir Hacheim körüli helyzetet. Egy újabb segélykérésre még válasz sem érkezett. A degaullista parancsnokság aztán választ kért arra, hogy vajon még mindig tanulmányozzák-e a helyzetet? A válasz tagadó volt. Az angol légiő Ritchie tábornok parancsára elhagyott bennünket. Az általános felháborodás a degaullista védősereg tábornokán Ritchie tábornokhoz intézett táviratában jutott kifejezésre, mert közölte vele, hogy

tudomására hozza majd az egész világnak, milyen gyáva módon hagyta cserben az angol légiő az erőd védőit.

Ugyanakkor az utolsó brit seregek is eltávoztak az erődöt és minden segítség nélkül hagyták a degaullista csapatokat. Hogy megakadályozzák a degaullisták visszavonulását, az angolok elvitték az egész benzinkészletet és inkább elfolyatták az értékes üzemanyagot. Az angolok azonban jól tették, hogy elmentek mert

a degaullisták leszámoltak volna velük. Egyetlen angol sem hagyta volna el öve Bir Hacheim erődjét

— fejezte be vallomását a francia hadnagy.

rosan kiderült, hogy még a legmodernebb amerikai harctankok sem mérkőzhetnek meg a német páncélosokkal, amelyek bámulatos lendülettel és erőtmenettel támadtak.

Egyetlen francia tankot sem láttam. A különböző harcokban a brit és degaullista csapatok páncélosai veszteségei rendkívül nagyok voltak.

— Olyan súlyosak voltak ezek a veszteségek, hogy néha napokig kellett várni amíg megérkezett az újabb támadáshoz szükséges erősítés. — fejezte be nyilatkozatát Durant.

LONDON „SZÉPÍT” A VERESÉGET

A brit propaganda — a Rádor berlini jelentése szerint — még egyre újabb erőfeszítéseket tesz, hogy az északafrikai kudarcot szépítse. A Bir Hacheim kö-

rül rendetlen visszavonulást is „győzelmes visszavonulásnak” tüntette fel, most pedig az El Gaznál bekövetkezett futást is tervszerű visszavonulásként mondja. A szétvert brit egységeket még harcok csapathokká változtatja és a kétségbeesett futásba tervszerűséget igyekszik találni. Ezek a „győzelmes visszavonulások” mutatják, hogy milyen a brit vezetés Északafrikában.

REPÜLŐK HAJÓK ÉS AGYUK ELLEN

A Német Távirati Iroda jelentése szerint német repülő a Jeges-tengeren bombákkal súlyosan találtak egy háromezer tonnás ellenséges szállóhajót, mely kigyulladt, majd heves robbanás után elsüllyedt. Ugyancsak német repülő a Kola-félgöten ellenséges táborokat bombáztak és nagy veszteségeket okoztak a bolsevistáknak. A finn tüzelőelhárítgatott nyolc ellenséges üteget és elpusztított több gépfegyverfészket.

Egy pénzből „kettőt csináltak

A brailai rendőrség a közelmúlt napok letartóztatott egy cigánybanda három tagját, akik több hiszékeny falubeli embertől nagyobb összegűt csaláltak ki azzal, hogy egy 250 leies érméből különleges eljárással — kettőt csináltak. Többek között rászédelt Neacsu Ion volt kereskedőt is, akinek könnyű meggazdagodás reményében 320 ezer kölcsönzött egyik falubeli ismerősétől. Az összeátadta a cigányoknak, akik erre kerekelt oladt Neacsu az adóssággal magára maradt, majd betört kisérte meg a Rannicelu községbe népbankba, hogy a remélt zsákmányból adósságát törleszthesse. A bank elutasította a pénzt, mert az adós nem volt a rendőrség elfogta, töredelmes vallomást tett ennek alapján hamarosan kézrekerítették a cigányokat, akiknél 153 darab 250 leies érmet és 174 darab hamis 250 leiest találtak. A szélhámosokat átadták ügyészségnek.

Hogyan közlekednek a bacillusok

A bacillusok végtelenül kicsiny lények, se láb se szárnyuk, tiszta probléma volt tehát eddig, hogy közlekednek? Mióta az elektrongörscövet feltalálták a tudomány megkapta a választ erre a kérdésre. Elné csodálatos gépi vívmány révén már ötven fajtát bacillust lehet látni mozgás közben és ilyenkor élelhető, hogy azok elképzelhetetlenül kicsiny testükből nyálka fonalakát eresztenek. Ezek a fonalak ugyanolyan hosszúak, mint a bakteriumok teste s hárfelele viszik azokat. Ezzel tehát a bacillusok közlekedésének problémája meg van oldva. Ők maguk idézik elő azokat az erőket, amelyek révén önállóan közlekednek, még pedig teljesen hasonlatosan a nálunk nagyobb egyséjű élőlényekhez, amelyek azonban hasonló élettani megnyilvánulások közepette né hátrafelé közlekednek, hanem előre.

Felvétel a minorita rendbe. A konventuális minorita rend szeretettel felhívja a főgimnázium végzett, lelkes és dolgozni kész ifjúság azon tagjait, akik Aradon, Lugoj-Lugoson és Aiud-Nagyenyedé szeretnének áldozópapok lenni és máshová jelentkezőkkel még nem kísérleteztek, hogy felvételt kérjenek július hó 1-ig beküldeni szíveskedjenek. Cím: Arad, Palatul Minoritilor. A felsőbb teológiai vagy filozófiai tanulmányokat kedvelő tagjait a rendtartomány római és németországi egyetemeken képezte ki. Mellékelendő okmányok: keresztlevele, szülői bizonyítvány, hitvallási ajánlások iskolai bizonyítvány és szülői nyilatkozat, melyben a szülők kijelentik, hogy szigorú szerzetbe lépő gyermekük anyagi támogatására nem számítanak sem ők, sem többi gyermekeik, ha vannak, sem rokonaik vagy védeceik, sem most, sem a későbbi jövőben.

ARO kert-mozi

Pénteken premier

Paul Hörbiger
Georg Alexander
Grete Weiser

legragyogóbb vígjátéka

EZEK A FÉRFIAK!

Ez a film tele humorral és felvezetőkommikummá!
Előadások naponta 3, 5, 7-10 és 9-0-kor a kertben

Ma utoljára ANGELICA

Róma nagy eseményeket vár a livornói olasz-spanyol megállapodástól

Az olasz sajtó érdeklődésének előterében Serrano spanyol és Ciano gróf olasz külügyminiszter találkozik áll, — jelentik Rómából. — A lapok részben beszámolnak a spanyol kormányfő olaszországi fogadtatásáról. Livorno zászlódszót öltött a szegény nemzet képviselőjének tiszteletére, a lakosság konszenzusa és a barátság lelkes megnyilvánulásai irántesztá a spanyol külügyminisztert.

Politikai körök a spanyol—olasz megbeszéléseket nagy figyelemmel kísérik. Utalnak arra, hogy a tárgyalásokat a két nép hagyományos barátsága jelenti. Ennek a barátságnak a jegyében segítette az olasz nép Spanyolországot, amikor a bolsevizmus el-

len küzdött és leszámolt a vörös anarchistákkal. Az olasz-spanyol fegyverbarátságot méltatva azt írja, hogy a két nép fiait, mint a múltban, most is egy arcvonalat képeznek az európai civilizáció építése és védelme frontján. A keleti fronton a spanyol és olasz katonák egymás mellett küzdenek az új Európáért.

A livornói tárgyalásokról Rómában bővebben nem nyilatkoznak. Hangsúlyozzák, hogy a két kormány azonos elveket vall, azonos szempontokat követ. Tökéletes az egyetértés. Annyi már most megállapítható, hogy a livornói spanyol—olasz tárgyalásoknak nagyjelentőségű és közeli kihatása lesz a tengelyhatalmak általános érdekeire is.

vezezték Lakatos Ottó dr. utódiát

Vass Tibor dr. teológiai tanár lett Aradváros új római katolikus plébánosa

Lakatos Ottó dr. kiérdemesült minorita rendi plébános halála után a plébánosi teendőket az egyházi főhatóság megbízásából átmenetileg Vass Tibor dr. teológiai tanár, plébániai irodavezető vette át. Mint értesülünk,

Novák R. Mihály minorita tartományfőnök előterjesztésére Pacha Agoston dr. Timișoara-temesvári megyéspüspök most Vass Tibor dr-t kinevezte Aradváros római katolikus plébánosává.

A főpásztori kinevezés nagyképzettségű, az egyházi tudományokban kiválóan jártas lelkészt állít Arad városába a római katolikus plébánia és egyházközség élére.

Vass Tibor dr. aradi származású. Középiskolai tanulmányait Aradon és Szilágyosmonyoron végezte, felsőbb tudományait pedig Rómában, ahol ki-

tüntetéssel avatták a hittudományok és a bölcselet doktorává. Hosszabb ideig volt a nagybányai rendi papnevelő intézet

tanára, majd igazgatója, vezette a giródtótfalusi plébániát és a nagybányai férfiak Mária-kongregációját. Több évet töltött ezután Lugoj-Lugoson, mint plébános és az ottani minorita rendház főnöke. A római központi rendi hittudományi főiskola meghívására huzamosabb ideig tartózkodott az örök városban, mint a minoriták

római hittudományi főiskolájának tanára és tanulmányi igazgatója, majd néhai Pazsity Bonaventura dr. tartományi főnök Aradra helyezte, ahol évek óta teljesít lelkészi szolgálatot és vezeti a plébániát.

Vass Tibor dr. kinevezése tisztelői és hívei körében őszinte örömet keltett.

Beszárult a gyűrű egy kínai hadseregcsoporthoz körül

Tokióból jelenti a Rador: A japán csapatok a nagy hőség ellenére új hadműveleteket indítottak meg az egyik, tizenegyezer emberből álló kínai hadseregcsoporthoz, amelynek főhadiszállása Shasi helységben van. Ez a helység a Jangce folyó partján, Jankentől 205 kilométernyire nyugatra fekszik. A japánok ezeröttszáz kínai katonát megfutamítottak és elfoglaltak egy helységet, amely Shasitól huszonöt kilométernyire keletre van és megteremtették az összeköttetést a keletől és nyugatról előnyomuló japán egységekkel.

MEGSEMISÍTETT KINAI KATONAI EGYSÉG
Tokióból jelenti a Rador: A japán csapatok Kiangsi kínai tartomány déli részében, a mocsaras

övezetben megsemmisítettek egy tizezer főnyi kínai egységet és elfoglalták Jingtan helységet, amely fontos vasúti csomópont.

A JAPÁN LÉGIERŐ UJABB SIKEREI
Az egyik japán légi támaszpontról érkezett jelentés szerint a japán repülők június 13. és 14-én a Port Darwin ellen intéztek támadás alkalmával számos ellenséges repülőgépet is elpusztítottak. A Port Darwin elleni első légitámadás óta a japán repülők összesen száztizenegy ellenséges gépet lőttek le vagy megsemmisítettek meg. A japán légi támadások során összesen tizennégy gépet veszítettek.

Az angolszász hajózás fekete napja a Karibi-tengeren

Buenos Airesből jelenti a Német Távirati Iroda: Az Associated Press hirszerző ügynökség értesülése szerint a kolumbiai hadügyminiszter közölte, hogy a San Andres szigetek (Kolumbia délamerikai köztársaság birtoka) közelében, a Moszkító-öböl bejáratánál egy kolumbiai hadihajó fedélzetére vette egy elsllyesztett északamerikai hajó több hajótöröttjét.

Az Associated Press közli, hogy a Martinique től délre fekvő Santa Lucia szigetén levő brit támaszpont

előtt, a Karibi-tengeren, egy tengeralattjáró bombázott egy brit hajót, mely sőt szállított. A hajó elsüllyedt.

Ugyanennek a hirszerző ügynökségnek egy másik értesülése arról számol be, hogy Kuba szigetétől délre szintén a Karibi-tengeren június 7-én torpedótalálat ért egy északamerikai szállítóhajót. A gőzös pillanatok alatt elsüllyedt. Kapitánya és a legénység 26 tagja megmenekült, eddig azonban nem közölték annak a kikötőnek a nevét, ahova megérkeztek.

NYÁRI KABAT
homokszínű, könnyű szövettel, ferdén szabott zsebekkel

Magyar képzőművészek kiállítása Aradon

Június 21-én, vasárnap nyílik meg Aradon a helybeji és vidéki magyar képzőművészek — festő- és szobrászművészek — kollektív kiállítása az SGA Avram Iancu-tér 21. szám alatti helyiségeiben. A kiállítás iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg, annál is inkább mert magyar képzőművészek évek óta ilyen együttes bemutatót nem tartottak a városban.

A kiállításon a következő művészek alkotásai szerepelnek: Belezna István (Arad), Gallasz Nándor (Timișoara-Temesvár), Hajós Imre (Arad), Muhos Kornél (Lugoj-Lugos), Pál Albert (Lipova-Lippa), Pataky Sándor (Arad), Soós István (Arad) és Wolff Károly (Arad). A város köznevelődési életében kiemelkedő eseménynek ígérkező kiállítás sajtóbemutatója szombaton lesz, vasárnap délelőtt pedig megnyílik a nagyközönség számára.

Titkos kommunista alakulatok leleplezése Svájcban

Bernből jelenti: A svájci rendőrség Zürich kanton Winterthur járásában, — amely ipari üzemeiről nevezetes és egyben látogatott nyaralóvidék is, — több titkos kommunista alakulatot leleplezett le. A kommunisták ártatlanok látszó egyesületekben (sakk-egylet, rádióbarátok egylete stb.) tömörültek és ezek keretében meglehetősen széleskörű aknamunkát akartak megszervezni. A rendőrség számos letartóztatást eszközölt. A házkutatások során lázító röpiratokat találtak. Jellemző a kommunisták módszereire, hogy a letartóztatottakat halállal fenyegették meg, ha vallani merészelnék. (Ep.)

TÖRÖKORSZAG KÜLPOLITIKÁJA. Ankarából jelenti a francia hírszolgálati iroda: Saracoglu török külügyminiszter a kormányfő értekezletén nagy külpolitikai exozét tartott, melyben foglalkozott hazája külpolitikai célkitűzéseivel. Hosszasan szólt a török-szovjet viszonyról és választa azt a helyzetet, melyet az angol-szovjet szerződés teremtett. A beszédet politikai körökben igen nagy jelentőségűnek mondják.

FORUM (Arad)

nyáron is nagy hímeiket játszik. Városunk egy-düli jó szelöztetett kellemesen hívós teje. Telefon 20-10. Előadatok 5. 7. 15. 9.30. Minden nap 3-ker matiné 30 el egységes árral

Ma premier! A szép szöke il ke-t elrabolják egy bál kel-lő közepéről Vaj on miért? Hogy megszarol-ják? Hogy kirabolják? Nem Azeit mert szeretik Az **Aglegény ház-tartás** fordulatos szerelmi regény, amely gyönyörű vidéken játszódik

Aglegény háztartás

KARIN HARDT, VOLKER v. COLLANDE

a főszerkesztő

18. sz. hirdató

URANIA (Arad)

Telefon 12-32. Előadások 7. 15 és 9.30 Csütörtök, szombat matiné 30 lei helyárral

Ma országos premier

Beniamino Gigli, Carola Höhn
legnagyobb zenés filmje

Édesanyám

Legújabb ONC és UFA ábrós hirdatók

HIREK

Timisoara szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babucay György.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyedévre 390.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.

Egy pozon következményei

Irakikomikus szerencsétlenség-sorozat történt a napokban Párisban. Két pékinas egy üzlet előtt összeszólkózott és az egyik a vita hevében barátját arculiütötte.

A társadalomszolgálati egyesület állami intézmény. Bucurestiből jelentik: A hivatalos lapban megjelent rendelettervvel a társadalomszolgálati egyesület (Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale) állami intézménnyé minősítették.

Földrengés. Bucurestiből jelentik: Kedden a fővárosi földrengésjelző intézet reggel 6 óra 50 perc és 5 másodperc között egy erőszakos földrengést jelezett.

Finországnak nincs már elsőtétítés. Helszinkiből jelentik: A finn hadsereg főparancsnokság határozata értelmében Finországnak június 15-iki kezdettel hatályon kívül helyezték a mindennapi általános elsőtétítésre vonatkozó rendeletet.

Hajás ítéletek Prágában. Prágából jelentik, hogy az ottani hadbírószak nyolc személyt halálra ítélt, mert gyanú idegnek szállt adatak.

Iraki katonai küldöttség Kairóban. Kairóból jelentik: Egyiptom fővárosába iraki katonai küldöttség érkezett a légvédelem tanulmányozására.

Az Isten cirogató meleg kezéből való nagy tehetség

A kis Martzy Johannát tizenhét esztendősen avatták hegedűművésszé - Egy csodálatos tehetség kibontakozása

Isten áldotta nagy tehetség fakadt a bánági humuszból, hogy nagyszerű kültetésének megfeleljen és gyönyörűséggel töltse el a szíveket.

Azóta négy év pergett le. Martzy Jancsikából Martzy Johanna lett, kisleányból nagyleány. Elvégezte tanulmányait a zeneművészeti főiskolán.

Művészavató a zeneakadémián. Forró est. Már magában véve is csodálatos, hogy tizenhét esztendősen művésznővé avassanak.

A javából való művészeket avatták - írja - főleg ami a kis hegedűművésznőt illeti. (Ugyanakkor énekesművésznőt is avattak).

A francia sajtószervezet épületének felgyújtása Párisban. Párisból jelentik a Német Távirati Iroda: A megszállott Franciaország sajtószervezeteinek központi székházát most avatták fel Párisban.

Gömbös Gyula szobrának leplezése. Budapestén vasárnap délelőtt leplezik le a budai Döbrentei téren néhai Gömbös Gyula volt magyar miniszterelnök márványszobrát.

Szabotázs Dániában. Stockholmból jelentik, hogy Kopenhágában a bíróság súlyos börtönbüntetéssel sújtott tíz dán állampolgárt a német katonaság ellen elkövetett szabotázscelemek miatt.

melynél a bravur szinte szemmel láthatatlan és még jelenvaló! Az Isten különleges kegyelme sugározta a kis művésznőt, látta el bőséges kincsekkel utavá-lóul az életre; csak ez a magyarázat.

Először beszámoló mellé Sir Éva kedves illusztrált kis riportja csatlakozik.

Feltűnt nekem egy kártsu, komoly arcu, gesztenyebarna hajú fiatal leány gyönyörű hegedűjátékát. A hegedűhang üres, ha nem tölti csordultig érzéssel a szív, mondotta nekem egyszer Casals Pablo.

És hogy ezt megköszönje, felkeresete utóbb: - Johanna aranyos kisleány, rögtön barátságos kötetünk Megtudtam tője hogy a Timisoara-temesvári erdők zugását hallottam én az ó játékában mer ott született.

Ez a hamvas őszinte vallomás mindenkit megejt és bizonyára meghatótt könnyet csalt az édesapa szemébe. Az édesapa, Martzy Mihály, a Magyar Népkö-zösség bánági elnöke.

A Martzy Johanna istenáldotta tehetségének ragyogását, további felfelé ivelését úgy várjuk, mint egy szent ígéretet.

Schiff Béja.

Minisztériumi felügyelőnek adta ki magát. Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrség letartóztatta Streinu Gheorghe harmincegyéves férfit, aki Panaitescu néven mint a nemzetgazdasági miniszterium felügyelője számos szélhámoságot követett el.

A vonat elé vetette magát egy vasúti fűkező. Ploestiből jelentik: Oprea Alexandru harmincegyéves vasúti fűkező Ploesti-Sud állomáson az ott áthaladó gyorsvonat elé vetette magát. A mozdony kerekét azonnai megölték a szerencsétlen embert. A vizsgálat megindult az öngyilkosság okának kiderítésére.

Magyarországon elfogtak egy romániai anyagyilkost. Budapestről jelentik, hogy az egyik vasúti tisztviselő az Erdélyből érkező egyik vonat tengelyén egy alvó fiatalembert talált. Amikor kihajlították, elmondotta hogy Lipova-lippai illetőségű. A fiatal-ember magatartását gyanusnak találták és ezért fel-hívták a román rendőrséget, amelytől megtudták, hogy Willwerth József tizenkilenc éves fiatalembert fogták el, aki agyonverte anyját és két testvérét, majd a szülői házat kifosztva elmenekült. Az anya-gyilkos fiatalembert a vizsgálat befejezése után át-adják a román hatóságoknak.

Eddig öt amerikai repülőgép végzett kenyérszállást török területen. Ankarából jelentik: Jólétesült helyről közlik, hogy Adana közelében egy újabb északamerikai bombavető repülőgép végzett kenyérszállást. Ezzel a török területen kenyérszál-lást végzett amerikai gépek száma ötre emelke-dett. (Ep.)

CORSO (ARAD) Tel. 23-64

Ma csütörtökön PREMIER 4 STAR A SZERELEM DALA Film csuna báj, telítve énekkel, táncsal és gyönyörű látványosságokkal

Érvedűli mozgó nyitott tetővel Előadások 5, 7:30 és 9:30-kor

A FILM ÉRVEDŰLI: Tino Rossi a legzesebb hangú tenorista Vivianne Romance a le szebb és színesebb színésznő Michel Simon a legnagyobb jellegű színész Mireille Balin a legújabb és legszívesebb színésznő

Magyarországon elfogtak egy romániai anyagyilkost. Budapestről jelentik, hogy az egyik vasúti tisztviselő az Erdélyből érkező egyik vonat tengelyén egy alvó fiatalembert talált. Amikor kihajlították, elmondotta hogy Lipova-lippai illetőségű. A fiatal-ember magatartását gyanusnak találták és ezért fel-hívták a román rendőrséget, amelytől megtudták, hogy Willwerth József tizenkilenc éves fiatalembert fogták el, aki agyonverte anyját és két testvérét, majd a szülői házat kifosztva elmenekült. Az anya-gyilkos fiatalembert a vizsgálat befejezése után át-adják a román hatóságoknak.

— **NAPIPARANCS VASILIU DUMTRU TÁBOROK ELHUNYTA ALKALMÁBÓL.** Bucurestii jelenti a Rador: A miniszterelnökség az alábbi 1-es számú napiparancsot közli: Junius 11-én Vasiliu Dumtru dandártábornok a krími félszigeten elhalt. A tábornok kötelesség teljesítés közben hunyt el, amikor egy fontos és sürgős küldetésben járt. Beszélhetősége és odaadása, amelynek a háború során számtalanszor tanujelét adta, méltó a haza elismerésére. Antonescu Ion, tábornagy-államvezető.

— **Kihallgatások a helyettes miniszterelnöknél.** Bucurestii jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök kihallgatáson fogadta Petroff, Isomakoff Bucurestii bolgár követet, Samuel de Camo, chilei ügyvivőt és Welkisch Kurt német sajtótitkást.

— **Rácha püspök kivonul Magyarországra.** Az arad megyei közszolgálatban háromnapos szünetre utasították, melyet Rador József dr., a katolikus népzettség igazgatója tartott és kommenttel fejezett be. Az ünnepélyes berekezés alkalmából kivonul Magyarországra. A közszolgálatra érkezett Rada püspök is. Rádó János dr. titkár kíséretében. Az egyházi életben nevében Borsós és Karacsony Gyula bankigazgató idvözöltek az egyháziót, aki nagymisét és magyar szentbeszédet tartott. A misén a segédletet Lengyel István pápai kamarás, esperesplébános, Lukács Imre Turnu-Tornyai tiszteletbeli esperesplébános, Stéger Sándor Zimandul Nou-zimandujfalui plébános, Gallo Géza és Tóth István segédlelkészek szolgáltatták. Mise közben mintegy ötszázan járultak a szentáldozáshoz.

— **Évzáró a katolikus magyar tanonciskolában.** A Timisoara-temesvári római katolikus magyar tanonciskola június 21-én délelőtt 10 órakor tartja évzáró ünnepélyét az intézet helyiségében. (Gyárvaros, 3. számú állami elemi iskola a hídön túl). Az ünnepélyre meghívja az iskolaszéket a munkaadókat és a szülőket.

— **Adomány.** Jahoda Béla ravatalára szánt koszorúmegváltás címén az aradi római katolikus magyar elemi fiúiskola szegénysorsu tanulóinak ebédeltetési akciója javára Lázár család 300 leit adományozott.

— **Nemesített gombaspóra kapható az aradi mezőgazdasági kamaránál.** Az aradi mezőgazdasági kamarára közli a gombatenyésztőkkel, hogy nagyobb mennyiségű nemesített gombaspóra érkezett. Az érdekeltek forduljanak a kamarához.

— **A veszedelmes tolvajbanda bünlajstroma.** Jelentették, hogy a Timisoara-temesvári rendőrség két bandát fogott el, amelynek tagjai veszedelmes boltitolvajok, zsebtolvajok és betörők. Megállapították, hogy a banda két nőtagja a józsefvárosi Gallia-cégnél követelt el lopást és 15 méter selymet tüntetett el. A tolvajok a lopást beismerték, a selymárú azonban már nem került meg. A banda tagjainál találtak azonban 6 méter szövetet, amelynek nem akadt gazdája. A károsult kereskedő jelentkezett a rendőrségen. A banda egyik tagja egyébként vasúti felügyelőnek adta ki magát és CFR felirású karszalagot is viselt. A rendőrség mindkét bandát átadta az ügyészségnek.

— **Lépfene eleni oltás Aradon.** A városi állatorvosi hivatal közli mindazokkal, akik legelőre hajtott szarvasmarháikat és lovaikat még nem oltották be lépfene ellen, hogy június 19-én, pénteken délután feleit órákon jelenjenek meg állataikkal a Poetului uton levő városi állatoltási telepen.

— **Tűz egy szappan- és vegyészeti gyárban.** Timisoara-temesvárott a Buziasului-uton levő Schlosser-féle „Lion” szappan- és vegyészeti gyár telepén az elmúlt éjszaka tűz ütött ki. A gyárépület tetőzete a lángok martaléka lett. A tűzoltóság közel kétórás munka után lokalizálta a tüze. A kár nagysága, valamint a tűz oka még nem ismeretes.

— **Villamos Aradon.** Arad lakosságának régi óhaja megy teljesedésbe a közeli jövőben. Arról van szó ugyanis, hogy a jelenleg sok kivánnivalót hagyó társasgépkocsi forgalom helyett villamosvasutat vezetnek be. A villamos egyelőre a jelenlegi 1-es járaton fog közlekedni. Fokozatosan azonban valamennyi eddigi társasgépkocsit kivonják a forgalomból. Remény van rá, hogy még a nyár folyamán megvalósul a terv.

Takarékoskodjunk a kenyérrel!

— **Magángépkocsik forgalmának korlátozása Portugáliában.** Lisszabonból jelentik, hogy az üzemyaghiány miatt a portugál kormány azonnali hatállyal elrendelte a magángépkocsik forgalmának beszüntetését Lisszabonban, valamint Porto és Braga városokban. Az ország többj részében korlátozták a gépkocsiforgalmat.

— **Felhívás.** Az aradi római katolikus magyar elemi fiúiskola szájharmónika tanfolyama a nyári szünetidőben is folytatódik. Az igazgatóság felhívja tanulóit, hogy minél többen vegyenek részt a szájharmónika oktatásban. Jelentkezők június hó 22-én, hétfőn délelőtt 9 órakor jelenjenek meg a Minorita Rendház Credo-helyiségében. — **Igazgatóság.**

— **Talpbőreszempész Sibiú-Nagyszébenben.** Sibiú-Nagyszébenből jelentik: Az állomási raktárban az egyik átrakásra váró ládában negyvenkilenc kilogramm talpbőrt fedeztek fel. A láda tartalma bevallás szerint szőzött hal volt. Megállapították, hogy a talpat Teleorman-megyében vásárolta Radu Bucur Sibiú-Teleorman-megyében vásárolta Radu Ioan és Radu Bucur Sibiú-szébenmegyei lakos.

— **Csőplőgépkapható.** Az aradi mezőgazdasági kamarára közli az érdekeltekkel, hogy a Sibiú-nagyszébeni Rieger-féle gyárnak nagyobb mennyiségű ezer milliméteres csőplőgépe van. A gépek a legkorszerűbb kivitelben készültek. Egy gép ára 560.000 lej, szaj és motor nélkül, a gyárban átvéve. A fenti árhoz még hozzászámitják az ótszázárlékos forgalmi adót, az egyszázalékos számlabélyeg- és a négyszázalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetéket. A kis szaják ára 12.600 lej, a tizennégy méter hosszú vezető fűszij 44.900 lej, a Diesel-motor 280.000 lei.

Futárindításunk

BUCURESTI-be hetenként egyszer, TIMISOARA-ra NAPONKENT.

Bármilyen megbízást pontosan és lelkiismeretesen elintézzük a

RECLAMA

Hirdetőiroda, Arad, Eminescu 8. Tel: 17.11.

— **Elfogott tolvajná.** Az aradi rendőrség őrizetbe vette Mihály Erzsébet Brutus-utca 6. szám alatti lakost, aki néhány nappal ezelőtt Dehelean Vasile ócskavaskereskedőtől huszonöt ezer lei készpénzt és különböző ruhaneműket lopott. A tolvajnáat átadták az ügyészségnek.

— **Hajók helyett repülőgépeket épít az USA.** Az Associated Press értesülése szerint az Egyesült Államok tengerészeti hivatala elhatározta, hogy lemond a hajóépítés fokozására vonatkozó tervek megvalósításáról és ehelyett a légihaderőt igyekszik minél erősebbé tenni: mert a legutóbbi harcok bizonyították, hogy a repülőgépek nemcsak a szárazföldi, hanem a tengeri harcokban is döntő szerep jut.

MOZI

Június hó 18-án, csütörtökön Aradon a mozik műsora a következő: Corso: A szerelem dala. Forum: Aggregény-háztartás, Aro: Angelika, Uránia: Édesanyam.

Ügyeletes gyógyszerárak

Csütörtökön, június 18-án Aradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot: Dan-ciu (a nagykorházal szemben), Lager Hans (volt Vojtek, a Regina Maria-ut és Moise Nicoara utca sarkán) és Berger (Saguna-ut és General Coanda utca sarok).

Csütörtökön, június 18-án Timisoara-temesvárott a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot: Belvárosban: Irgalmasok (Sf. Ioan utca), Gyárvarosban: Sandovici-Czégka (Dacilor-ut), Erzsébetvárosban: Keller (Carol-ut), Józsefvárosban: Gotterbarm (Vacarescu utca), Mehalában a Corvin, Fratejian a Panajoth, Freidorf-Szabadfalun az Erémici gyógyszerár.

— **Csótó-Nagy István plébános jubileuma.** Csótó-Nagy István Nadlae-nagylaki plébános most ünnepelte pappaszentelésének huszonöt éves fordulóját. Ebből az alkalomból megjelent nála Pacha Agoston dr. megyéspüspök Héber János dr. titkár kíséretében, valamint Lengyel István pápai kamarás, esperesplébános és Urav József Peregul Mare-németperegplébános és szívélyesen köszöntötték a jubilánst. Egyben felszentelte a püspök az új oltárt, melynek építését még Borsós Lajos volt plébános kezdeményezte, majd kiosztotta a bérmálás szentségét is.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 18

Bucurestii. 6.55 Hírek, katonazenekar; 11.30 Katonai rádiópósta; 12.30 A Serenada-négyes hangversenye; 15.00 Zenekari hangverseny; 13.40 Az európai film bemutatása; 13.50 Németnyelvi hírek; 14.00 Hírek; 14.20 Szórakoztató hanglemek; 14.30 Sebesültek órája; 15.30 Német hatértéri riportok; 17.50 Németnyelvi hírek; 18.00 Asszonyok órája; 18.20 Szórakoztató hanglemek; 19.15 A baráti és szövetséges országok zeneje hanglemezeiről; 20.00 Hírek; 20.10 Keringők hanglemezeiről; 20.40 Előadás; 21.00 Ponchielli Gondola című négyfelvonásos dalmiánékek közvetítése hanglemezeiről. Az első felvonás után (21.55—22.15) hírek, sport.

Radio Moldova. 13.00 Népi dalok hanglemezeiről; 13.20 Hírek; 13.20 Szórakoztató hanglemek; 14.00 Hírek; 14.20 Cimbáalom szőlő; 14.40 Orvosi tanácsok az ifjúságnak; 14.50 Könnyű zene hanglemezeiről; 18.30 Szonzenekari hangverseny; 19.00 Mozart zene hanglemezeiről; 19.15 Előadás; 19.30 Kamarazene hanglemezeiről; 20.00 Előadás; 20.15 Népi zene hanglemezeiről; 20.30 Hírek; 20.40 Énekszámok; 21.00 Szimfonikus hangverseny hanglemezeiről; 22.00 Hírek; 22.20 Tár-ciemezek.

Budapest I. 6.40 Ébresztő torna; 7.00 Hírek, hanglemek; 10.00 Hírek; 10.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat; 10.15 Szórakoztató zene; 11.40 Előadás; 12.10 Fuvószenekar; 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés; 13.30 Bajtársi szolgálat; 14.00 Cigányzene; 14.30 Hírek; 14.45 Műsorismertetés; 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak; 15.20 Katonazenekar; 16.15 A finn hallgatók számára; 16.45 Időjelzés, hírek; 17.00 Idegennyelvi híradás; 17.15 Lehár Ferenc műveiből; 17.45 Előadás; 18.00 Junális; 19.00 Hírek; 19.20 Nóták; 20.00 Helyszíni közvetítés; 20.10 Helyszíni közvetítés; 20.30 Operaház zenekara; 21.40 Hírek; 22.10 Bajtársi szolgálat; 23.00 Idegennyelvi híradás; 23.25 Táncczene; 24.00 Hírek.

Budapest II. 16.15—16.45 Táncczene; 17.35—18.00 Ének; 18.30 Gyorsírótanfolyam; 19.00 Előadás; 19.35 Előadás; 20.00 Hírek; 20.10 Lóversenyeredmények; 20.20 Hanglemek; 20.45 A Navarra előadás; 21.10—21.40 Orgonajáték; 22.10—23.00 Balettzene.

PÉNTEK, JUNIUS 19

Bucurestii. 6.55 Hírek, katonazenekar; 11.30 Katonai rádiópósta; 12.30 Énekszámok; 12.50 Román-német katonára; 13.50 Németnyelvi hírek; 14.00 Hírek; 14.20 Szórakoztató hanglemek; 14.30 Sebesültek órája; 17.50 Németnyelvi hírek; 18.00 Társadalmi krónika; 18.20 Zenekari hangverseny; 19.15 Hangverseny; 20.00 Hírek; 20.10 Hanglemek; 20.40 Előadás; 21.00 A rádió zenekara hangversenye.

Radio Moldova. 13.00 Hanglemek; 13.20 Hírek; 13.30 Népi zene hanglemezeiről; 14.00 Hírek; 14.20 Déli zene hanglemezeiről; 18.30 Német és olasz indulók hanglemezeiről; 19.00 Gyermekkarok hanglemezeiről; 19.15 Előadás; 19.30 Hanglemek; 20.00 Szórakoztató hanglemek; 20.30 Hírek; 20.40 Sétatéri hangverseny; 21.10 Hanglemek; 22.00 Hírek; 22.20 Hanglemek.

Budapest I. 6.40 Ébresztő, torna; 7.00 Hírek, hanglemek; 10.00 Hírek; 10.15 Zenekari hangverseny; 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat; 11.20 Hanglemek; 11.40 Előadás a vérvonásról; 12.10 Rádiózenekar; 12.40 Hírek; 13.30 Bajtársi szolgálat; 14.00 Táncczene; 14.30 Hírek; 14.45 Műsorismertetés; 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak; 15.20 Szórakoztató zene; 16.15 Előadás; 16.45 Hírek; 17.15 Rádiózenekar; 17.40 Sporteredmények; 18.10 Műsor a német hallgatók számára; 18.30 Nóták; 19.00 Hírek; 19.20 Az első távolsági házasságkötés; 20.00 Színelőadás; 21.40 Hírek; 22.10 Bajtársi szolgálat; 23.00 Idegennyelvi híradás; 23.25 Cigányzene; 24.00 Hírek.

Budapest II. 17.15 Előadás; 18.10 Zongora; 18.35 Grandpierre Emil előadása a regénygyűjteményről; 19.00 Előadás Grieg műveiből; 20.00 Hírek; 20.10 Zenekar; 21.10 Előadás; 22.10 Táncczene.

Okmányokról Iratokról és Számlákról

FOTOKÓPIA

eredeti nagyságban, kicsinyítve vagy nagyítva

TELEFON 34-30

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

fényképezési műtermében

TIMISOARA I. PIATA LIBERTATII 4

EGÉSZSÉGÜNK

Nagy András dr.

A ruházkodás egészségana

2. A fehérmemű

A ruházkodással kapcsolatban valószínűleg mindenki megfigyelte azt a jelenséget, hogyha több, egészen vékony ruhafélt huzzott magára, kevésbé érezte a hideget, mintha egyetlen egy, bár az előbbieknél magában is jóval vastagabb holmit viselt. Ennek magyarázatát a ruhadarabok között maradó, melegeget tartó levegőréteg adja meg. Innen származik a művelt népeknél általános többrétegű ruházkodás.

Nálunk általában három rétegben öltözködnek az emberek. Közvetlenül a testre a fehérmemű kerül. Erre jön a mindennapi felsőruha. Legkívül kerül — csak külső használatra — a felsőkabát és hasonló.

Hogy hideg-meleg és nedvesség-védelmen kívül minden rétegnek milyen különös feladatai vannak és velük szemben milyen követelményeket támasztunk, a következőkben ismertetjük:

A fehérmemű neve önmagában nem sokat mond. Különösen manapság, mikor a városi lakosság egyre jobban eltér a fehér fehérmemű szokásától; férfiak úgy, mint nők, színes anyagokból készítik alsóneműiket. Divatháló vagy más célból, — ezen nem vitatkozunk. Mindenesetre jó, ennek ellenére megtartani a fehérmemű elnevezést, ha egyébről nem, azért, hogy emlékeztessen, hogyha ruhaneműnk többi része meg is tűri többé-kevésbé a viselést, a fehérmeműnek mindig, — fehérnek, azaz tisztának kell lennie.

Ezt megérteni egészen könnyű. A fehérmemű közvetlenül érintkezik a testfelülettel, a bőrrel. Amiből következik, hogy nemcsak első kézből kapja az onnan származó összes szennyeződést (izzadság, lehámló bőrsejtek, a bőr zsírossága, stb.) és nemcsak rendeltetéséhez tartozik, hogy az ahhoz tapadó külső szennyező felületet (por, korom, stb.), hanem az is, hogyha nem elégségesen tisztá, akkor a szennyező raktárul szolgál és a bőrt állandóan ellátja, bőrbajokat, fertőbőrsejtek, a bőr zsírossága, stb) és nemcsak rendeltetésének ellenkezőjét teljesíti.

A fehérmemű rendeltetése ugyanis elsősorban: a testfelület tisztántartása. Vagyis, hogy a tisztálkodások közötti időben likacsába szedje az emittett, bőrről és a külső világból összegyűlő szenny anyagokat. Csak másodsorban rendeltetése a meleg és hidegvédelem és csak annyiban, hogy a többrétegű ruházkodásban egy réteget képvisel.

A fehérmemű rendeltetéséből következik, hogy anyagának nem a gyapjú felel meg, hanem a vékony szálú, kevés levegőt tartalmazó, nedvességet szívó szövetfűrés. Így elsősorban a vászontelék, melyek sokféle fajtáját — a kendervászontól a legfinomabb selegyemig — megtaláljuk a használatban és a gyáripar naponta hoz valami újítást e téren.

A fehérmeműviselés tulajdonképpen csak akkor felel meg igazában rendeltetésének, ha az ember naponta változtatná fehérmeműjét. Természetesen nagy különbségek lehetnek foglalkozás, lakóhely, de egyének között is, valamint a ruhadarabok között is. Magától értetődő, hogy porban, koromban, kemény, izzadást kiváltó munkát végző embernek fontosabb a gyakori fehérmeműváltás, mint az irodai munkát végzőnek. A városok levegőjében gyorsabban szennyeződik a fehérmemű, a levegőben található korom, por és füstreszek miatt. Aki erősebben izzad, gyakrabban kénytelen fehérmeműjét változtatni. Végül az olyan fehérmeműdarabok, melyek a testnek természetétől jobban szennyeződő területeit fedik, gyakoribb változtatásra tartanak igényt.

Mindamellett igaz, hogy naponta kellene váltani fehérmeműt. Legtöbbször ennek takarékosági okokból nem tesznek eleget. Részen azért, mert a mosás maga költséget jelent, részben, mert azt hiszik, hogy a gyakori mosás tönkreteszi a fehérmeműt. Ha ez igaz is, még igazabb, hogy a fehérmemű agyonviselése — amit nyugodtan rámondhatnak a hetenként egyszer változtatott fehérmeműre — azt még inkább tönkreteszi, hiszen a mosásnak ez utóbbi esetben egészen durva módszerekkel kell történnie.

(Folytatjuk)

Miért nehéz a friss kenyeret megemészteni

Egy kis gyakorlati kémia az ember gyomrával kapcsolatban

Ki nem ismeri azt a két érzést, amelyet a friss sült kenyér pompás szaga kelt bennünk. Az egyik arra ösztönöz, hogy élvezettel nekilássunk a párolgó puha szeleteknek, a másik azonban bölcsen arra int, hogy sokkal okosabb volna a kamrából a néhány napos kenyérből kanyarítani. Mert hiszen mindannyian nagyon jól tudjuk saját tapasztalatunkból, hogy a friss kenyér élvezete után a leggyakrabban gyomor-fájás következik. Az orvosok már régtől fogva óvják betegeiket a friss kenyértől — nem mint, ahogyan sokan tévesen értelmezik, magától a fehérkenyértől. Hiszen a kétszersült fehérkenyér élvezetét egyáltalán nem tartják károsnak.

Miért szárad-e a kenyér?

Ha már most azt kérdezzük, hogy miért olyan nehéz a friss kenyeret megemészteni, valószínűleg mindenki ugyanarra fog gondolni és ezt a választ fogja adni: A friss kenyér nedves és éppen ezért „nehéz”, az állott kenyér ezzel szemben száraz. Heupke professzor, a táplálkozás kérdéseket ismert frankfurti kutatója érdekes tanulmányban fejt ki, hogy az összefüggések egészen más természetűek. Nem érdektelen, ha mindennapi kenyérünkkel kapcsolatos kérdéseket ezuttal közelebbről vizsgálhat alá vesszük. Ehhez elsősorban a kenyér elkészülésének egyes fázisát kell megismernünk.

A kenyér tulajdonképpen igen finom szivacszerű massa, amely légbuborékokat és keményítőt tartalmaz, ami úgy jön létre, hogy a pék a lisztet és vizet ugynevezett kenyértészta gúnyja, miáltal a lisztben levő fehérje a sikért mintegy forrásba hozza. A pék ezután élesztőt tesz a tészta, ami erjedést idéz elő. A szén-sav, amely ennél az erjedési folyamatnál a kenyérből képződik, távozni szeretne a tésztából, mert a megdagadt sűrű, amelyből igen szívós massa lett, minden ilyen kísérletnek ellenáll.

A sütesi folyamat

A kenyértészta ezután a sütőkamencébe kerül, ahol 200—250 fokos hőnek teszik ki. A fehérje a hő hatására folytat megalszik, megkeményedik. Ezt egyébként a tojás megfőzésénél is meglehet figyelni, ahol a fehérjéből hasonlóképpen kemény anyag válik. Ugyanez történik a kenyérből levő fehérjével is. A megsült tészta, az eredetileg szivacszerű anyag, ezáltal szilárd formát nyer. A megvaladt fehérjéből álló finom hártácskák mögött víz, sűrű és szén-sav van. A sütes folyamata alatt a sűrű felveszi a vizet. Ha a sűrű és vizet egymással összekeverünk, abból csisz-szerű pép válik. A kenyér héjja a nagyobb hőhatás következtében áll elő, nem szabad ugyanis arról megfeledkezni, hogy a kenyér belsejében soha sem lesz 100 foknál nagyobb a hőmérséklet. Minket azonban a kenyér héjja, a nehezen emészthető friss kenyérral kapcsolatos kérdéseknél nem érdekel.

De mi történik most akkor, amikor a kenyér „szárazzá” válik? A kenyér természetesen kiszárad, válaszolni mindenki a látszólag együgyű kérdésre. A mérleg azonban más feleletet ad. A friss és száraz kenyér sulya ugyanaz marad, vízvesztéséget tehát nem állhatott be. Ehelyett más történt: a víz vándoruttra kelt, elhagyta a keményítőt és ismét a fehérjével lépett kapcsolatba. Ennek a következménye, hogy a kenyér „száradáskor” elveszti rugalmasságát, törhetővé válik és repedések képződnek benne. Nos, az orvos, aki tudja, mi történik a kenyérral, amikor el-tűnik az éhes szájból, éppen ezért ajánlja a száraz kenyeret betegnek és egészségesnek egyaránt.

A friss kenyér már a szájbakerülés első pillana-

tától kezdve csak nehézségeket okoz. A puha, rugalmas kenyér a fogak munkája nyomán aprózódik szét, hanem éppen ellenkezőleg, még jobban összetartó gyurmává alakul és így kerül tovább a gyomorba. Ezt a levegőben szegény, ragadós masszát a gyomor természetesen nagyon kedvetlenül fogadja. A gyomor ugyanis nemcsak nagy ur, hanem pontos, lelkiismeretes munkás is és addig nem engedi a kenyeret tovább utjára, amíg finom péppé nem változtatta, ez a munka azonban ebben az esetben nehéz és idő-rábló munka.

A pepszin munkája

Ezt a munkát az sem teszi számára könnyebbé, hogy a gyomorérv erjesztője, a pepszin is tevékeny részt vállal benne. A sikérféhrje megemésztesse a pepszin feladata. A sikérféhrjének a ragacsos gömbökből való kiválasztása természetesen sokkal hosszadalmasabb folyamat, mintha a pepszin apróra rá-gott kenyérdarabkákat vehetne kezelésbe. A száraz kenyér megemésztesse tehát sokkal gyorsabban, alaposabban és a gyomor kisebb megerőltetésével meg végbe, úgyhogy az orvos valóban a legcélszerűbben cselekszik, amikor a friss kenyér esküdt ellenségeként lép fel.

Am, ha a száraz kenyér vitathatatlanul sokkal egészségesebb is a friss kenyérről, mégsem ez a leg-egészségesebb kenyérfajta. Ha a gyomor kifejezést tudna adni kívánságának, az ugynevezett lepény-sütemények után vágyakozna. Ezek a kenyérfajták a mi palacsintaszánkhoz hasonlóan kovász és élesztő nélkül készülnek, még pedig legnagyobb részben héj-jától megőrölt kenyérmagvaktól, ilyenképpen kétsze-resen egészségesebbek.

Az emberiségnek több, mint a fele ilyen kovász-talan kenyérral él, így annak az ellenettségnek sem lenne sok értelme, hogy ezek a kenyérfajták csupán betegeknek való gyógykenyernek. Ami egészségesebb, az egészségesebb akkor is, ha fogyasztója egészséges. A kovász-talan kenyérnek megvan ezenkívül az a jó oldala is, hogy nem veti fel, a friss vagy száraz ken-yér problémáját. Kihűlt állapotban akár egy napos, akár egy hetes korában is teljesen ugyanolyan, fo-gyasztható tehát önként megmenekül a jóságú kenyér nem mindig könnyű szívvel eldönthető dilemmájá-tól. (MN.)

A szépségápolás

az orvosoknak az az ága, mely az emberi test szépségével foglalkozik, nem kis szerepet játszik az emberi kultúra előmozdításában. A szépség-ápolás (kozmetika) voltaképpen hazája Azsia. Európában Olaszországban gyártottak legelőször szépségápolókat. A római császárság idejében a női világot már teljesen meghódította a puder, a szépségkenőcs, az ajakpirosító, a hajfestés és a körömlakk. A keresztshadjáratok alatt új sze-pek kerültek Európába. Ezeknek a gyártását is csakhamar megtanulta Itália. A középkor végén a szépségápolásnak felülmúlhatatlan mestere tá-mad Leonardo da Vinciben. Senki sem ismeri jobban, mint ő a növényvilág titkait s a módot, hogyan lehet virágszirmokból, gyökerekből és levelekből szépségápolókat előállítani. A tizenötöd-ik században a fekete-haju olasz nők nagy elő-szeretettel viseltek a szőke haj iránt. Ekkor hódít tért a hajfestés művészete. Mig Velence a hajfesték gyártása terén viszi a pálmát, Firen-ze az illatos olajok készítésében tűnik ki, Róma jóillatú kesztyűkkel látja el a világot, Bologna és Nápoly illatos szappanokat gyárt, Génua a na-rancsvirág-sajtoló olajjal tesz szert nagy hir-névre. A drága szépségápolókat minél szebb tá-gelyekben, fiókokban, vázákban illett tartani: így váltak híressé Cellini aranyműves munkái: a faenzai, savonai és urbinói keramiká-gyártmá-nyok, valamint a muranói üvegvázák. A napoleo-ni háborúk idején egy időre Franciaország vette át a vezetést a szépségápolás terén és Olaszország csak a legutóbbi időben tudta visszazerezni tőle a pálmát. Az 1937-es milánói kozmetikai szepék kiállítása világesikert aratott. A leghíresebb szépségápolási intézetek Olaszországban mű-ködnek.

Ubb nyári kedvezmény az arad

CORSO-mozgóban

A már eddig behirdetett 30 lejes kedvez-ményen kívül további kedvezményt nyu-tunk t. közö-ségünknek és a téli he yára-akat eszálaltuk 49 é. 39 leire, hogy így módjában legyen mindenkinek előadás-mat tömegesen látogatni. Anyagi áldozatot nem kímélünk, bemutatjuk a jelen szezon legjobb és legszebb slágeit.

SPORTSESEMÉNYEK

Összeállították a román válogatott keretet a szlovákok elleni mérkőzésre

Bucureștiből jelentik, hogy a labdarúgó szövetség összeállította a román válogatott keretét a szlovákok ellen Pozsonyban rendezendő nemzetközi mérkőzésre.

A keret tagjai a következők: David, Pavlovici,

Marinescu, Felecan, Ghiuritan, Moldoveanu, Sima-toc, Rasinariu, Torjoc, Lupas, Bindea, Ploesteanu, Sonny Niculescu, Marian és Bogdan.

A román válogatott csapatot előreláthatóan csak Pozsonyban, a mérkőzés előtt állítják össze.

Bucuresti Juventus győzelme

A fővárosi Juventus legutóbb Braşov-Brassóban vedégszerepelt. Ellenfele az UAB együttese volt, amelyet nagy harc után 2:0 (2:0) arányban legyőzött. A Braşov-brassói csapat különösen a második félidőben kemény ellenállást fejtett ki. Az UAB különben részt öhajt venni a háborús bajnokságban és ezért számos, főleg Resita-resicai játékosal szeretné meg-esisíteni csapatát.

német-török sportkapcsolatok kimélyítése

Karl Diem dr. a berlini nemzetközi olimpiai inté-zsi igazgatója, aki elkísérte a bécsi Admirát törökor-sági turájára, Ankarában megbeszéléseket folyta-tat a török sport vezetőivel és megtekintette a tör-ök főváros modern sportstadióját is. A török sajtó figlalkozva Diem dr. megbeszéléseivel, bizonyosra ve-sz, hogy ez nagyban hozzájárul a német-török sörtkapcsolatok kimélyítéséhez.

A Schalke 04; Németország bajnokjelöltje

A német bajnokság küzdelmei befejezéséhez köze- lednek. A bajnokság első számú jelöltje a gelsenkir-cheni Schalke 04, amely nagy gólarányú győzelmek- kel jutott el a középdöntőig. A középdöntőben az of- fenbach-i Kickers csapata az ellenfele, amelyet bizo- nyára szintén legyőz és így máris úgy tekinthető, hogy a döntőbe jutott. A Schalke 04 csapata kiváló formában van és egyáltalában nem lenne meglepés, ha megszerezné a bajnoki címet.

Barcelona és Bilbao a spanyol kupa döntőjében

Madridból jelentik, hogy a Spanyol kupáért folyó küzdelem döntőjében Barcelona és Bilbao csapatai ke- rültek. A döntő mérkőzést vasárnap bonyolítják le. Az összecsapás izgalmasnak ígérkezik, mert a két csapat között még a spanyol labdarúgás aranykorá- tól kezdve heves versengés folyik.

tására az importáló cég köteles könyvet felfektetni, amelybe bevezeti a felhasznált fonál és az előállított vászon mennyiségét, továbbá a zárolás alól mentesült fonalak mennyiségét és számát. Az az importőr, aki jól megindokolt esetekben nem tudja feldolgozni vá- szonnak a zárolt mennyiségét, illetve ennek egy re- szét, köteles azt a hivatalos lap 1941 március 21-i szá- mában megjelent 183. számú miniszteri rendelettel kiszámított ár ellenében a hadfelszerlési államtitkárs- ság rendelkezésére bocsátani, amely más gyáraknak adja át feldolgozás végett.

A gyapju vasúti szállítása

A vasúti vezérigazgatóság korrendjeiben utasi- totta az alárendelt vasúti szerveket a gyapju vasúti- illetve CFR gépkocsin történő szállításánál követen- dő eljárás tekintetében. Eszerint a juhtenyésztőknek a gyapjegyűjtő központok vagy alközpontok részére feladott küldeményeit csak abban az esetben fogad- ják el, ha a fuvarlevéllel egyidőben bemutatják az il- letékes községi előjáróság szabadforgalmi engedé- lyét. Az engedély a gyapju tulajdonosának nevére, a feladó és rendeltetési állomás, valamint a feladott gyapju súlyának megjelölését tartalmazza. A gyapju- gyűjtő alközpontokból a központba vagy az egyik központból a másikba történő szállításnál a fuvar- levélhez mellékelni kell a feladó központ vagy alköz- pont bizonylatát.

Végül a gyapjegyűjtő központokból a gyapjufel- dolgozó vállalatokhoz irányított küldemények feladá- sánál a fuvarlevélben kívüli a feladó központ két pél- dányban kiállított szállítási bizonyítványát is be kell mutatni.

Hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárva- és me- nekültek bejelentése a Timişoara-temesvári vállala- toknál. A Timişoara-temesvári különleges románosi- tási felügyelőség felhívja a városi és megyei vállala- tokat, hogy öt napon belül nyújtsanak be kimutatást a felügyelőségen (Timişoara I. Biv. Regina Maria 7. első emelet) az alkalmazásukban álló, most folyó há- boru rokkantjairól, hadiözvegyeiről és hadiárváról, hivatali beosztásuk, lakhelyük és bruttó fizetésük összegének feltüntetésével. Hasonló kimutatás nyúj- tandó be a menekültekről is. Itt fel kell tüntetni hogy ezeket közvetlenül, vagy pedig a románosítási hi- vatal útján alkalmazták-e.

Filmszínházak díjszabásának megállapítása. A propagandügyi minisztérium filmosztálya átírta bna kérte a nemzetgazdasági minisztérium ármegállapító osztályát a mozgósínházak új belépti jegyárának megállapítására. Mivel a bizottság eddig még nem ala- kult meg, ugyanakkor azonban a pénzügyminiszte- rium május 27-én kelt 485.744. számú korrendeleté- ben a mozgósínházaknak nyújtott határidő a belépti- jegyek árának megállapítására június 15-én lejárt, a nemzetgazdasági minisztérium a határidőt negyven- öt nappal, július 31-ig meghosszabbította. Azokkal a mozgósínházakkal szemben, amelyeknél ezen a ná- pón túl nem találják kifüggesztve a hivatalosan meg- állapított beléptidíjakat, a látványossági adótörvény hetvenhatodik szakaszának K) pontjában megjelölt bírságot alkalmazzzák.

Határidő napló

JUNIUS 20:

A gyantát nyersanyagként használoipari váll- alatok bejelentése a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyagosztályánál (Ministerul Economiei Na- tionale Directia Materiei Prime) az 1942. június 1. és december 31. közötti időszakra szükséges mennyi- ségről.

JUNIUS 30:

Vasutasok és vasúti nyugdíjások 1942-43 évi kedvezményes tüzfaharcának érénye lejárt.

Huszezer lei prémiumot minden tiztonnás vasúti kocsi buza és tizenötezer leit minden tiztonnás vasúti kocsi árpa és sörára után kar ak; eddig a napig el- adásra felajánlja készletét az államnak.

Vállalatok személyzeti knutatásának végző be- nyújtási határideje a nemzetgazdasági minisztérium szakmai megszervezésének igazgatóságánál (Minis- terul Economiei Nationale Directiunea Organizarii Profesionale.)

Lakbérleti szerződéek bírságmentes illetheke- ztetése.

Ötszáz ezer jelen fevli összeg után megadóztatott nagy állalatok 1942-43 évre történő adókvetési mun- kálatai megkezdődnek.

JULIUS 1:

Vállalatok egyes ellenőrző regisztere (regis- trul unic de control) kötelező módon életbelép.

JULIUS 5:

Börserző üzemek a községi előjáróságnál, vá- góhidak a katonai és polgári ellátási államtitkárság termelési osztályánál tartoznak jelentést tenni az elő- ző havi bormennyiségéről.

KÜZGAZDASÁG

Zárolták az importált gyapotfonal negyven százalékát

A nemzetgazdasági minisztériumnak a hivatalos pban megjelent rendeletere értelmében a gyapotfonal, szonbra, vagonfonalal kevert gyapotfonal és celo- bra, a selyem és műselyem len és kender, a celo- brával kevert len és kender behozatalát csak a sa- at feldolgozó üzemmel rendelkező vállalatoknak en- edélyezik. A behozott áru elidegenítése szigoruan ti- os. Kivételt képeznek a kicsinyben való eladás cél- ából importált fonalak.

A jelen rendelet megjelenésétől számítva zárotta nemzetgazdasági minisztérium az importőröknei ta- lálható fehér vagy szines, nyers, tisztá. vagy ötven százalékgig celofibrával kevert gyapotfonalát a 3-as számtól a 39-as számig bezárólag egy szállal, két szállal vagy három szállal. A 32-es számtól a 40-es számgig bezárólag a zárolás csak a kettős, vagy a két- es három szálból sodort fonalra, illetve az ötven szá- zalékgig szotonifiaált kenderrel kevert celofibrára vagy gyapotfonalra vonatkozik. A zárolás az összes mennyiség negyven százalékát crinti.

A vámolásnál az importőcöt öt példányban kiáll- tott nyilatkozatot ir alá, amelyből egy példány vámnál a arad, egy egy példányt o-dig a nemzetgaz- gasági minisztérium; iparfejlesztési osztályához a nemzetvédelmi minisztérium intendanturájához és a gyapot-, len- és kenderszövők szakmai egyesületéhez

(Bucuresti Str. Saligny 6) küldenek, az ötödik pél- dányt az importáló cég őrzi meg. A nyilatkozat a kö- vetkező adatokat tünteti fel. Az importáló cég me- nevezése, a gyár neve, valamint a számla száma és kelte, a szálak száma, az előállítás (nyers, fehérített vagy festett szálak stb.), a behozott mennyiség és az importnyilatkozat száma, a negyven százalék szá- máj és bötivel feltüntetve.

Az importáló cég az árunak raktarába törtent érkezésétől számított három napon belül ajánlott le- vélben köteles tudatni a nemzetgazdasági ministe- rium iparfejlesztési osztályával, a nemzetvédelmi mi- nisztérium intendanturájával, valamint a gyapot-, len- és kenderszövők szakmai egyesületével a zárolt (negyven százalék) mennyiséget és ennek árát a gyárban átvéve.

A zárolt nyersanyagot az importáló vállalat kö- telej a hadseregnek szükséges vászonfelére feldolgo- ni. Az erre vonatkozó részletes utasítást a vámolá- skor dott nyilatkozatnak hozzá törtent beérkezésétől számított tizenöt napon belül a nemzetvédelmi mi- nisztérium intendanturájá teszi. Az előállított vászon- árak árát a katonai és polgári ellátási államtitkárság által jóváhagyott érvényben levő ármegállapító ren- delkezők alapján számítják.

A behozott fonalak ellenőrzésére és nyilvántar-

„URANIA” sláger - filmszínház ARAD. TELEFON: 12-32

Előadások 5 7-15 és 9-30. Csütörtök és szombaton mat né 10 leles helyárral Országos premier! Ma a szezon legna yobbzenei eseménye

Benjamino Gigli

a legszebb hangu m. yésznek pazár, d. amai határu, a legszebb arakk l. teletett filmje, melyben partnere:

Carola Höhn

Édesanyám

Európa legna yobb teno istájának melódiás filmje, mely több mint két évig készült és meghódítá a egész Európát - **Fiataloknak engedé- lyezve és külön ajánva** - Legújabb ONC UFA háborus hirdó

